

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7PP/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1122011589
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:1122011589.1

Rozhodnutie

Okresný súd Banská Bystrica samosudcom JUDr. Barborou Sopkovou na verejnom zasadnutí konanom dňa 14. 02. 2023 o žiadosti O. F., D.. XX. XX. XXXX S. O., o žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

r o z h o d o l i :

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného O. F., D.. XX. XX. XXXX S. O., H. N. O.I. N., O. Č. A., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zo dňa 28. 09. 2022, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 8T/4/2021 zo dňa 01. 02. 2021 v trvaní 18 (osemnástich) mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 28. 09. 2022 bola Okresnému súdu Bratislava I doručená žiadosť o podmiennečné prepustenie, v ktorej O. F. uviedol, že po celý výkon trestu odňatia slobody si riadne plnil svoje povinnosti, správal sa slušne k príslušníkom ZVJS aj k väzňom. Bol zvolený do oddielovej samosprávy. Pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody bol zamestnaný, viedol riadny život a pomáhal chorému otcovi, ktorému bol aj oporou.

Okresný súd Bratislava I postúpil žiadosť o podmiennečné prepustenie dňa 09. 01. 2023.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, kde odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, zaslal súdu hodnotenie odsúdeného k žiadosti o podmiennečné prepustenie, z ktorého vyplýva, že odsúdený nastúpil výkon trestu zo slobody predvedením dňa 18. 12. 2021 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Bratislava, kde správanie a vystupovanie bolo bez vážnejších negatív. Disciplinárne odmenený a disciplinárne potrestaný nebol. Vykonával činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného s upratovaním ubytovacích priestorov. Kontaktoval sa s otcom. Do tunajšieho ústavu bol premiestnený dňa 28. 10. 2022 a bol umiestnený do ubytovne rámci „B“ diferenciačnej skupiny. Voči personálu a zamestnancom ústavu sa správa slušne. V societe odsúdených sa prezentuje bez excesov. V dodržiavaní ústavného poriadku, právnych noriem platných vo výkone trestu odňatia slobody a časového rozvrhu dňa neboli zistené nedostatky. Do prednáškovej činnosti realizovanej pedagogickým personálom ústavu sa odsúdený nezapojil. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Odsúdený nie je členom žiadneho záujmového krúžku, vo voľnom čase sa venuje športovým činnostiam - hraníu stolného tenisu a posilňovaniu. Nie je pracovne zaradený na žiadnom pracovisku z dôvodu nedostatku jemu vhodných pracovných príležitostí. Ako pracovne nezaradený sa zapája do činnosti pre rozvoj osobnosti odsúdeného - čistiace a upratovacie práce. K zvereným povinnostiam pristupuje zodpovedne. Udržiava kontakt s otcom a priateľkou Magdalénou. Rodina ho podporuje zasielaním balíkov a finančných prostriedkov. Resocializačná prognóza je menej priaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je vyhodnotené ako stredné. Odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok pre podmiennečné prepustenie, preto sa odporúča podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Súd vo veci podmieneného prepustenia určil termín verejného zasadnutia. Súd vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov a vypočul aj odsúdeného.

Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanom návrhu. Uviedol, že mal dosť času na to, aby si uvedomil, že bol hlúpy a toto nie je život, aký by chcel žiť. Chce byť nápomocný svojmu otcovi.

Zástupca ústavu na výkon trestu odňatia slobody uviedol, že od vypracovania hodnotenia k zmenám nedošlo, zotrval na záveroch hodnotenia.

Prokurátor žiadal návrh zamietnuť, pretože odsúdený nespĺňa podmienky pre podmienené prepustenie, pričom poukázal na hodnotenie ústavu. Jeho resocializačná prognóza sa javí ako menej priaznivá, riziko recidívy ako stredné. Síce si plní povinnosti a je ochotný viesť riadny život, nie je možné neprihliadnuť na jeho predchádzajúci život a odpis z registra trestov.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery všetkých uložených a nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenia vyjadrujú predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu.

Odsúdený O. F. v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 8T/4/2021 zo dňa 01. 02. 2021 v trvaní 18 (osemnástich) mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol doteraz deväťkrát súdne trestaný, za majetkovú trestnú činnosť, za drogovú a násilnú trestnú činnosť. Dvakrát mu bolo uložené protitoxikomanické ochranné liečenie ambulantnou formou. V prípade uloženého podmieneného trestu odňatia slobody sa osvedčil, no po uplynutí skúšobnej doby sa opäť dopustil trestnej činnosti. Dopustil sa šiestich priestupkov, a to proti majetku a v jednom prípade porušil opatrenia v súvislosti s koronavírusom.

V súčasnej dobe vykonáva tresty odňatia slobody, ktorý je súhrnný a ktorým boli zrušené aj predchádzajúce dve rozhodnutia ukládajúce podmienené tresty odňatia slobody.

Možno konštatovať, že odsúdený začal opakovane páchať trestnú činnosť ako mladistvý, najneskôr v roku 1997. V trestnej činnosti pokračoval aj v ďalších rokoch, v roku 1999 a následne v rokoch 2006, 2009, 2010 a 2011. Istý čas žil v súlade s právnymi predpismi, no trvalo to len do času, kým nevykonal nepodmienený trest odňatia slobody a nedopustil sa v roku 2015 priestupku. Následne páchal priestupky a v roku 2019 bola odhalená jeho ďalšia trestná činnosť. Dá sa tak povedať, že riadnym

spôsobom života žil len veľmi krátky čas od roku 2013 do roku 2015. Teda v priebehu štrnástich rokov sa dostal do rozporu s Trestným zákonom deväťkrát a v tom istom čase aj šesťkrát do rozporu so zákonom o priestupkoch.

Ku dňu rozhodovania o žiadosti o prepustenie mal odsúdený 41 rokov a viac ako deväť rokov (v súčte) je vo výkone trestu odňatia slobody a okrem toho mu viackrát plynula skúšobná doba podmiennečného odsúdenia. Jeho pracovné skúsenosti sú málo presvedčivé, ani v ústave nie je pracovne zaradený pre nedostatok jemu vhodných pracovných príležitostí. Nešpecifikoval, kde by pracoval v prípade prepustenia na slobodu.

Hoci teda aj z hodnotenia ústavu vyplynuli pozitívne závery a kladné hodnotenie osoby odsúdeného, tieto nepostačujú na to, aby bolo možné od odsúdeného očakávať, že povedie riadny spôsob života.

Z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody mal súd za preukázané, že odsúdený preukazuje polepšenie. Napriek dobe, ktorú strávil vo výkone trestu odňatia slobody, nebol ani raz disciplinárne odmenený, rovnako ani potrestaný. Nezapája sa do prednáškovej činnosti, nezaujal žiadny (ani kritický) postoj k svojej trestnej činnosti. Motiváciou pre prepustenie mu je jeho rodina, no súd nepresvedčil, že on sám sa zmenil a zmenil životné priority a hodnoty, z ktorých by mohli vyplynúť záruky, že povedie riadny život. Rodina mu bola oporou aj pred nástupom do výkonu trestu, čo sám v žiadosti uviedol, no neodradila ho od páchania trestnej činnosti. Preto je pre neho slabou motiváciou na osobnostné polepšenie a nápravu. Práve však výchovným pôsobením trestu odsúdený participuje na programe zaobchádzania, kedy prostredníctvom neho je napíňaný aj účel trestu. Odsúdený sa síce adaptoval v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody, no poučenie si z tohto svojho konania neodniesol, nakoľko v minulosti svoj život nezmenil. O skutočnej zmene jeho hodnôt a postoja súd nebol po vykonanom dokazovaní presvedčený a nemal to ani za preukázané, keďže aj v žiadosti a aj vo vlastnom prednese bol odsúdený stručný. Nijako nekonkretizoval dôvody podmiennečného prepustenia a zmeny jeho postoja.

Je však zistiteľné a aj preukázané, že odsúdený sa dopúšťal trestnej činnosti opakovane a systematicky, pričom jeho trestná činnosť bola zisťovaná a odhaľovaná aj postupne (uloženie súhrnného trestu). Už vo veku mladistvom bol odsúdený a následne bol odsúdený opakovane, predchádzajúce odsúdenia mu tak neboli ponaučením. O čom svedčí aj tá skutočnosť, že bol zaradený pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Súdu je, samozrejme, známy nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 36/2022 zo dňa 24. 05. 2022, v ktorom je, okrem iného, deklarované, že posúdenie predpokladu riadneho vedenia života v budúcnosti nemôže predstavovať mechanický odkaz na predchádzajúcu kriminálnu minulosť, avšak v konkrétnom prípade je nutné na kriminálnu minulosť odsúdeného prihliadnuť. Napriek produktívnemu veku má odsúdený v registri trestov deväť záznamov. K páchaniu trestnej činnosti sa teda opakovane vracia a aj vzhľadom na osobu odsúdeného a postoj k páchanej trestnej činnosti je dôvodný predpoklad, že by tomu tak bolo i v prípade podmiennečného prepustenia na slobodu.

Osobnosť odsúdeného, jeho vek a jeho kriminálna minulosť (9 záznamov v registri trestov) a závažnosť spáchanej trestnej činnosti (čo do počtu opakovania skutkov) v súhrne zakladajú dôvodnosť obavy, že by sa odsúdený na slobode mohol dopustiť ďalšej protispoločenskej činnosti.

Pri rozhodovaní o žiadosti, resp. návrhu o podmiennečné prepustenie je vždy dôležité skúmanie, či odsúdený doteraz vykonaným trestom preukázal nápravu a či je možné očakávať, že povedie riadny život. Podľa názoru súdu odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody ešte nedospel k prehodnoteniu životných priorít a k tomu dospeje až po tom, čo bude naďalej aktívne participovať na programe zaobchádzania.

Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že ďalší výkon trestu je u odsúdeného O. F. potrebný a odôvodnený, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do 3 pracovných dní od oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.